

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА СУДОВА
ЕКСПЕРТИЗА”
(для бакалаврів)

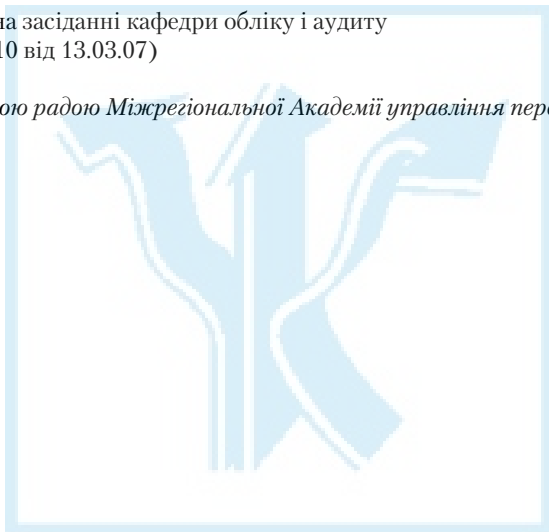
МАУП

Київ 2007

Підготовлено доцентом кафедри обліку і аудиту *М. А. Проданчуком*,
викладачем кафедри обліку і аудиту *І. В. Тропіною*

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту
(протокол № 10 від 13.03.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Проданчук М. А., Тропіна І. В. Навчальна програма дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2007. — 32 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза”, вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма дисципліни є нормативним документом, складовою державного стандарту освіти.

Вивчення дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза” є необхідною складовою у підготовці економістів вищої кваліфікації, фахівців з бухгалтерського обліку та аудиту, фінансів, банківської справи, правознавства та інших.

Бухгалтерський облік — це прикладна (функціональна) економічна дисципліна, вивчення якої допомагає на практиці реалізувати (втілити) одну з найважливіших функцій управління — накопичення інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства.

Особливу увагу слід звернути на те, що вивчення господарської діяльності та відображення її в обліку (об’єкті обліку) розглядають у двох аспектах:

- об’єкти обліку, які забезпечують господарську діяльність;
- об’єкти обліку, які складають (являють собою) господарську діяльність.

Господарську діяльність забезпечують активи підприємства, джерелами яких є власний капітал та зобов’язання підприємства (його пасиви).

Господарські процеси та їх результати являють собою господарську діяльність, яка складається з процесів:

- підготовки (придбання матеріалів та інших ресурсів, необхідних для виробництва);
- виробництва продукції, виконання робіт та послуг;
- реалізації готової продукції (робіт, послуг);
- визначення фінансових результатів діяльності.

Судово-бухгалтерська експертиза — дослідження на основі спеціальних знань предметів, явищ, процесів, які містять інформацію про обставини справи, що знаходиться у провадженні органів дізнання, попереднього слідства чи суду. При проведенні дослідження поряд з іншими застосовуються методи документальної перевірки та співставлення. За допомогою методу документальної перевірки перевіряється повнота та правильність заповнення реквізитів та відповідність оформлення документа вимогам чинного законодавства.

Судово-бухгалтерська експертиза як один з методичних прийомів контролю є невіддільною складовою форми контролю слідства, яке

здійснюється судово-слідчими органами і регулюється процесуальним законодавством.

Мета дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза” — дати студентам теоретичні знання з бухгалтерського обліку та сформуванню практичних навичок поглибленої перевірки правильності оформлення документів, співставлення даних бухгалтерських реєстрів з даними первинних документів, відповідності оформлення господарських і фінансових операцій вимогам чинного законодавства.

Освітня мета дисципліни — дати уявлення про сутність бухгалтерського обліку і судової експертизи у ринкових умовах господарювання, сучасний стан розвитку у світі і Україні та їх вплив на розвиток суспільства.

Виховна мета дисципліни полягає у формуванні у студентів розуміння важливості ролі бухгалтерського обліку і судової експертизи в сучасній системі господарського контролю.

Практична мета досягається формуванням практичних умінь, опануванням теоретичних основ обліку, методики відображення в ньому господарських операцій, оформлення облікових і звітних документів. Це дає змогу скласти фінансову звітність, визначити фінансовий стан підприємства, а також ознайомитись із методикою проведення бухгалтерської експертизи окремих статей активу та пасиву балансу, аналізу фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємництва.

Опанування курсу “Бухгалтерський облік та судова експертиза” сприяє формуванню у студентів навичок виявлення і боротьби з правопорушеннями у фінансово-господарській сфері.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- опанування термінологією бухгалтерського обліку (бухгалтерською мовою);
- засвоєння основних положень законодавчих актів, нормативно-інструктивних документів, які регулюють систему бухгалтерського обліку і судово-бухгалтерську експертизу;
- вивчення методики (процедури) оформлення первинних документів, облікових реєстрів, систематизації облікової інформації, складання фінансової звітності;
- розуміння економічної сутності підприємництва та проблеми управління бізнесом;

- засвоєння теоретичних положень, порядку організації і проведення судово-бухгалтерської експертизи;
- опанування методичних прийомів судово-бухгалтерської експертизи;
- ознайомлення з роботою судово-слідчих правоохоронних органів;
- виконання практичних завдань з проведення судово-бухгалтерської експертизи.

Змістові модулі:

1. Теоретичні та методологічні основи бухгалтерського обліку.
2. Теоретично-організаційні аспекти судово-бухгалтерської експертизи.
3. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних статей активу та пасиву балансу.
4. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою фінансових результатів діяльності підприємства.

Перший модуль передбачає здобуття студентами теоретичних знань і набуття практичних навичок суцільного, безперервного, взаємопов'язаного, строго документованого спостереження за господарською діяльністю підприємств з різними формами власності та видами діяльності і накопичення інформації про цю діяльність.

Другий модуль передбачає вивчення суті експертної діяльності, значення та ролі судово-бухгалтерської експертизи; прикладного змісту основних понять і категорій; техніки і методики основних методичних і технічних прийомів і процедур судово-бухгалтерської експертизи; прав і обов'язків експерта-бухгалтера, встановлених для цієї категорії спеціалістів чинним законодавством України.

Третій модуль передбачає розкриття методики дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних статей активів і пасивів балансу в різних галузях економіки, проведення бухгалтерської експертизи.

Четвертий модуль передбачає експертне дослідження фінансово-господарських результатів діяльності підприємства для виявлення зловживань у сфері податкових відносин та надання рекомендацій для їх усунення і недопущення у майбутньому.

В умовах інтенсивного розвитку економіки України, переходу до ринкових відносин, зміни форм власності та реформування судово-правової системи держави зростає потреба юридичних і фізичних

осіб у кваліфікованій юридичній допомозі. Це зумовлює необхідність володіння не тільки правовою освітою, а і спеціальними знаннями з макро- та мікроекономіки, бухгалтерського та податкового обліку, економічного аналізу, ревізії та аудиту та, зокрема, такої важливої інституції, як судово-бухгалтерська експертиза.

Організація навчального процесу має стимулювати студентів навчатися сумлінно і систематично.

Відповідно до вимог навчального процесу в МАУП існує система поточного і підсумкового контролю для об'єктивної оцінки і перевірки рівня якісного засвоєння знань студентами.

У процесі вивчення курсу “Бухгалтерський облік та експертиза” поточний контроль знань здійснюється протягом семестру за такими напрямками:

- Систематичність і активність роботи студента на семінарських і практичних заняттях.
- Оцінювання виконання завдань для самостійного опрацювання.

Рівень засвоєння курсу загалом визначається шляхом підсумкового контролю (складанню заліку чи іспиту).

Допуск до заліку чи іспиту отримують студенти, які не мали пропусків занять і незадовільних оцінок за поточний контроль протягом семестру або пересклали свою заборгованість.

Іспит відбувається в усній або письмовій формі за екзаменаційними білетами, затвердженими кафедрою.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза” базується на фундаментальних знаннях з таких дисциплін, як “Фінансовий облік”, “Управлінський облік”, “Податковий облік”, “Економічна статистика”, “Фінанси підприємств”, “Економічний аналіз” та ін.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
1 2 3 4 5 6 7 8	<p>Змістовий модуль I. Теоретичні та методологічні основи бухгалтерського обліку</p> <p>Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації</p> <p>Предмет, об'єкти і метод бухгалтерського обліку</p> <p>Бухгалтерський баланс</p> <p>Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис</p> <p>Документація господарських операцій та інвентаризація</p> <p>Форми бухгалтерського обліку</p> <p>Облік господарських процесів</p> <p>Основи бухгалтерської звітності</p>
9 10 11 12 13 14 15	<p>Змістовий модуль II. Теоретико-організаційні аспекти судово-бухгалтерської експертизи</p> <p>Значення та роль судово-бухгалтерської експертизи</p> <p>Підготовка та оформлення матеріалів на попередньому слідстві для проведення судово-бухгалтерської експертизи</p> <p>Порядок призначення та проведення судово-бухгалтерської експертизи</p> <p>Правовий статус експерта-бухгалтера</p> <p>Інформаційне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи</p> <p>Організація дослідження та оформлення результатів судово-бухгалтерської експертизи</p> <p>Методика визначення розміру втраченої вигоди при проведенні експертизи.</p>
16	<p>Змістовий модуль III. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій</p> <p>Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи основних засобів, нематеріальних активів і товарно-матеріальних цінностей</p>

1	2
17	Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій з грошовими коштами
18	Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій з нарахування та виплати заробітної плати
19	Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій, пов'язаних з обігом цінних паперів
20	Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності
21	Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи кредитно-фінансових операцій
	Змістовий модуль IV. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою фінансових результатів діяльності підприємства
22	Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансового стану підприємства
23	Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи при виявленні і розслідуванні податкових правопорушень
Разом годин: 81	

ЗМІСТ
дисципліни
“БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА”

Змістовий модуль I. Теоретичні та методологічні основи бухгалтерського обліку

Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації

Сутність господарського обліку. Види вимірників. Оперативний, бухгалтерський, податковий і статистичний облік і їх взаємозв'язок з вимірниками. Визначення бухгалтерського обліку. Особливості бухгалтерського обліку як процесу. Мета й основні завдання бухгалтерського обліку. Значення бухгалтерського обліку для забезпечення законності у виробничій і фінансово-господарській діяльності підприємства, для забезпечення збереження товарно-матеріальних цін-

ностей. Загальні принципи бухгалтерського обліку. Вимоги до бухгалтерського обліку. Фінансовий та управлінський облік — складові бухгалтерського обліку. Спільне й відмінне цих видів бухгалтерського обліку.

Література [13; 28; 49; 59; 60; 63; 66]

Тема 2. Предмет, об'єкти і метод бухгалтерського обліку

Засоби господарювання — матеріальна основа бухгалтерського обліку. Групування засобів за їх видами й розміщенням. Групування засобів за джерелами утворення й призначенням. Предмет бухгалтерського обліку. Основні об'єкти бухгалтерського обліку: господарські засоби й джерело утворення майна. Засоби праці, предмети праці, кошти в наявності і в розрахунках як складові господарських засобів. Власний капітал та забезпечення зобов'язань, заборгованість за зобов'язаннями.

Мета бухгалтерського обліку та його методичні засоби. Складові методу бухгалтерського обліку: документація, інвентаризація, рахунки, калькулювання, бухгалтерський баланс.

Література [13; 54; 55; 63; 65; 66]

Тема 3. Бухгалтерський баланс

Сутність бухгалтерського балансу. Види балансів за строками складання. Види балансів залежно від обсягу інформації. Види балансів за змістом. Бухгалтерський баланс як елемент фінансової звітності. Будова бухгалтерського балансу. Загальна характеристика розділів активу й пасиву балансу. Основні закономірності рівності активу й пасиву балансу. Основні вимоги до складання балансу. Оцінка статей активу балансу. Оцінка статей пасиву балансу. Способи групування господарських засобів та джерел їх утворення для відображення в балансі. Сутність і типи господарських операцій. Вплив господарських операцій на актив, пасив і валюту бухгалтерського балансу.

Література [13; 63; 66]

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Сутність і призначення рахунків бухгалтерського обліку.

Основні ознаки класифікації рахунків. Групування рахунків балансу на активні й активно-пасивні, а також на балансові й забалан-

сові. Групування рахунків за економічним змістом на рахунки засобів, господарських процесів і джерел утворення засобів. Групування рахунків за призначенням та будовою на основні, регулюючі, операційні, бюджетно-розподільчі, фінансово-результативні. Регулювання облікових сум з використанням контраktivних і контрпасивних рахунків. План рахунків бухгалтерського обліку. Загальна характеристика класів рахунків.

Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку. Бухгалтерське проведення. Відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку на основі принципу подвійного запису. Порядок обліку господарських операцій на активних рахунках. Порядок обліку господарських операцій на пасивних рахунках.

Взаємозв'язок відображення господарських операцій на бухгалтерських рахунках, в системі рахунків і в балансі. Синтетичний і аналітичний облік. Сутність і основні ознаки синтетичних рахунків. Сутність і основні ознаки аналітичних рахунків.

Література [13; 46; 47; 63; 66]

Тема 5. Документація господарських операцій та інвентаризація

Документація в бухгалтерському обліку як спосіб первинного спостереження за виробничою та фінансово-господарською діяльністю. Документація як засіб суцільного й безперервного спостереження за господарськими операціями, засіб обґрунтування облікових записів. Основні вимоги до змісту первинних облікових документів.

Групування первинних документів за призначенням. Групування первинних документів за способом відображення господарських операцій. Групування первинних документів за змістом. Групування бухгалтерських документів за характером відображення господарських операцій.

Вимоги до первинних документів на етапі фіксування господарських операцій. Перевірка первинних документів щодо суті і правильності визначення суми господарської операції. Опрацювання первинних документів у бухгалтерії. Порядок рознесення сум господарських операцій. Організація документообігу на підприємстві.

Сутність і необхідність інвентаризації. Мета та завдання інвентаризації. Види інвентаризації. Організація інвентаризації на підприємстві. Результати інвентаризації та їх оформлення.

Література [6; 13; 45; 53; 63; 66]

Тема 6. Форми бухгалтерського обліку

Сутність хронологічного й систематизованого обліку. Характеристика облікових реєстрів. Групування облікових реєстрів за призначенням та характером запису на хронологічні, систематизовані і комбіновані. Групування облікових реєстрів за обсягом змісту на синтетичні, аналітичні, комбіновані. Групування облікових реєстрів за зовнішньою формою на книги, картки, окремі аркуші, машинограми. Групування облікових реєстрів за будовою на односторонні, двосторонні, шахові.

Помилки у процесі відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Методи виправлення помилок: коректурний, доповнюючих статей, сторно.

Головні ознаки форм бухгалтерського обліку. Вимоги до змісту форм бухгалтерського обліку. Журнал-головна — найпростіша форма бухгалтерського обліку, що поєднує хронологічний запис із систематичним. Методика ведення обліку з використанням Журналу-головної. Меморіально-ордерна форма обліку. Узагальнення даних меморіальних ордерів. Методика ведення обліку з використанням меморіальних ордерів. Журнально-ордерна форма бухгалтерського обліку. Принцип, будова й види журналів-ордерів. Методика ведення обліку з використанням журналів-ордерів.

Література [13; 63; 66]

Тема 7. Облік господарських процесів

Укрупнене групування господарських процесів на підприємстві з точки зору особливостей їх обліку. Облік нарахування заробітної плати й відрахувань на соціальні заходи. Облік утримань із заробітної плати. Розрахунок і облік резерву на оплату відпусток.

Бухгалтерський облік основних засобів та інших необоротних активів. Особливості обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Облік виробничих запасів. Облік прямих і непрямих витрат виробництва. Методика розподілу загальновиробничих витрат і облік його результатів. Облік готової продукції. Калькуляція фактичної собівартості продукції виробництва.

Облік розрахунків з реалізації продукції й нарахування податку на додану вартість, що належить бюджету. Особливості обліку реалі-

зації продукції в умовах надання знижок або часткового повернення раніше придбаной продукції. Визначення й облік фінансових результатів діяльності підприємства. Облік використання прибутку.

Література [5; 13; 62; 63; 66]

Тема 8. Основи бухгалтерської звітності

Сутність і призначення бухгалтерської звітності. Склад фінансової звітності як складової бухгалтерської звітності. Користувачі фінансової звітності. Вимоги до бухгалтерської звітності. Класифікація видів бухгалтерської звітності за різними ознаками. Загальна характеристика бухгалтерської звітності. Методика складання річного фінансового звіту підприємства.

Література [13; 63; 66]

Змістовий модуль II. Теоретико-організаційні аспекти судово-бухгалтерської експертизи

Тема 9. Значення та роль судово-бухгалтерської експертизи

Поняття бухгалтерської експертизи. Завдання, предмет та методи бухгалтерської експертизи. Класифікація судових експертиз за видами та процесуальними ознаками.

Література [1; 4; 7; 9; 10; 13; 15; 17; 27; 64]

Тема 10. Підготовка та оформлення матеріалів на попередньому слідстві для проведення судово-бухгалтерської експертизи

Визначення матеріалів, що подаються для дослідження експерту-бухгалтеру. Участь експерта-бухгалтера на етапі попереднього слідства. Відмінність дослідження спеціаліста від висновку експерта-бухгалтера. Порядок оформлення клопотання експертом-бухгалтером про надання додаткових матеріалів, необхідних для проведення дослідження. Повідомлення про неможливість надання висновку як процесуального документа.

Література [1–4; 7; 10; 11; 13; 15; 17]

Тема 11. Порядок призначення та проведення судово-бухгалтерської експертизи

Умови призначення експертизи. Структура постанови (ухвали) про призначення бухгалтерської експертизи. Порядок проведення експертизи в експертній установі та окремим експертом. Вимоги до формулювання питань, які виносяться на вирішення експертизи.

Література [1–4; 7; 10; 13; 15; 17]

Тема 12. Правовий статус експерта-бухгалтера

Суб'єкти судово-експертної діяльності, системні зв'язки між ними, особливості експертної діяльності, професійні якості експерта-бухгалтера. Правовий статус: державного експерта-бухгалтера; експерта-бухгалтера – співробітника неекспертної установи; приватного експерта-бухгалтера. Права, обов'язки та відповідальність експерта-бухгалтера. Взаємодія суб'єктів при проведенні судової експертизи.

Література [10–24; 35; 51]

Тема 13. Інформаційне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи

Поняття економічної інформації, її класифікація. Порядок підготовки матеріалів для проведення бухгалтерської експертизи. Визначення кола матеріалів, що надаються експертові для дослідження.

Література [1–3; 7; 10; 11; 13; 15; 17]

Тема 14. Організація дослідження та оформлення результатів судово-бухгалтерської експертизи

Висновок бухгалтерської експертизи. Структура та зміст висновку бухгалтерської експертизи. Сутність вимог щодо висновку бухгалтерської експертизи. Особливості оформлення результатів при проведенні повторної, комісійної та комплексної експертизи. Оцінювання висновку експерта-бухгалтера.

Література [2; 3; 6; 7; 11; 13; 15; 17; 57]

Тема 15. Методика визначення розміру втраченої вигоди при проведенні експертизи

Поняття втраченої вигоди. Характеристика чинників, які призводять до втрати доходу підприємством. Умови, за яких проводиться розрахунок втраченої вигоди при проведенні бухгалтерської експертизи. Методи розрахунку втраченої вигоди.

Література [1–3; 7; 10; 11; 13; 15; 17]

Змістовий модуль III. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій

Тема 16. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи основних засобів, нематеріальних активів і товарно-матеріальних цінностей

Мета бухгалтерської експертизи основних засобів, нематеріальних активів і товарно-матеріальних цінностей. Завдання експертизи. Джерела інформації для формування доказів. Процедури при проведенні експертного дослідження.

Основні положення Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей. Експертиза господарських операцій, пов'язаних з використанням основних засобів. Перевірка фактичної наявності та збереження основних засобів. Перевірка використання основних засобів. Використання даних податкового обліку основних засобів і нематеріальних активів.

Експертне дослідження операцій з інвестиціями.

Методика проведення бухгалтерських експертиз матеріалів інвентаризації товарно-матеріальних цінностей.

Література [1; 3; 7; 11; 13; 15; 17; 45]

Тема 17. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій з грошовими коштами

Мета бухгалтерської експертизи операцій з грошовими коштами. Завдання експертизи операцій з грошовими коштами. Джерела інформації для формування доказів. Процедури при проведенні експертного дослідження.

Експертне дослідження операцій з коштами в касі та на рахунках в банках. Перевірка операцій за розрахунковими рахунками. Перевірка дотримання правил збереження грошових коштів в установах банку і ведення касових операцій. Бухгалтерська експертиза використання касової готівки за цільовим призначенням. Перевірка розрахунків з підзвітними особами. Найхарактерніші види зловживань.

Використання облікових документів при виявленні та розслідуванні економічних злочинів.

Література [1–3; 7; 10; 11; 13; 15; 17]

Тема 18. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій з нарахування та виплати заробітної плати

Мета бухгалтерської експертизи операцій з нарахування та виплати заробітної плати. Завдання експертизи операцій з нарахування та виплати заробітної плати. Джерела інформації для формування доказів. Процедури при проведенні експертного дослідження.

Основні економічні, правові й організаційні положення щодо оплати праці й утримань із заробітної плати. Основні джерела інформації.

Перевірка штатів, ставок заробітної плати, фонду оплати праці та розрахунків з працівниками.

Література [1–3; 7; 11; 13; 15; 17; 26; 33]

Тема 19. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій, пов'язаних з обігом цінних паперів

Мета бухгалтерської експертизи операцій, пов'язаних з обігом цінних паперів. Джерела інформації для формування доказів. Процедура при проведенні експертного дослідження.

Особливості бухгалтерської експертизи операцій з цінними паперами. Нормативно-правове регулювання випуску та обігу цінних паперів у сфері підприємницької діяльності. Основні завдання бухгалтерської експертизи з операцій з цінними паперами. Характеристика економічних злочинів, пов'язаних з емісією та обігом цінних паперів.

Література [2; 3; 7; 10; 13; 15; 17; 38; 42; 61]

Тема 20. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Мета бухгалтерської експертизи операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Завдання експертизи операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності Джерела інформації для формування доказів. Процедури при проведенні експертного дослідження.

Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Експертне дослідження валютних операцій.

Характеристика економічних злочинів у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Митні злочини.

Література [1; 3; 7; 11; 13; 15; 17; 29; 34; 48]

Тема 21. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи кредитно-фінансових операцій

Мета бухгалтерської експертизи кредитно-фінансових операцій. Завдання експертизи кредитно-фінансових операцій. Джерела інформації для формування доказів. Процедури при проведенні експертного дослідження.

Експертне дослідження операцій з дебіторською заборгованістю, операцій зобов'язань і забезпечень, орендних операцій.

Експертне дослідження кредитних операцій. Види зобов'язань та їх характеристика. Характеристика кредитно-фінансових злочинів.

Література [1–3; 7; 10; 11; 13; 15; 17]

Змістовий модуль IV. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою фінансових результатів діяльності підприємства

Тема 22. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансового стану підприємства

Мета бухгалтерської експертизи фінансового стану підприємства. Завдання експертизи фінансового стану підприємства. Джерела інформації для формування доказів. Процедури при проведенні експертного дослідження.

Експертне дослідження операцій з доходами та фінансових результатів діяльності господарюючих суб'єктів. Бухгалтерська експертиза взаємозв'язку видів діяльності і визначення фінансових результатів. Експертне дослідження виробництва, витрат на виробництво та управління.

Література [1–3; 7; 10; 11; 13; 15; 17; 43]

Тема 23. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи при виявленні і розслідуванні податкових правопорушень

Мета бухгалтерської експертизи при виявленні і розслідуванні податкових правопорушень. Завдання експертизи при виявленні і розслідуванні податкових правопорушень. Джерела інформації для формування доказів. Процедури при проведенні експертного дослідження.

Експертне дослідження податкової звітності та бухгалтерської фінансової звітності. Експертне дослідження способів ухилення від сплати податків.

Експертне дослідження шляхів приховування валового доходу та ухилення від сплати податку на прибуток.

Експертне дослідження операцій з ухилення від сплати інших видів податків.

Характеристика податкових злочинів.

Література [3; 6; 7; 10; 11; 13–15; 25; 30–32]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Мета контрольної роботи — закріпити у студентів теоретичні знання з курсу “Бухгалтерський облік та судова експертиза”, сформулювати навички роботи з різними джерелами інформації, реферативного викладу матеріалу, що вивчається, розв'язання завдань з методики дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій.

Контрольна робота виконується відповідно до навчального плану за одним з наведених варіантів завдань, який студент вибирає за двома останніми цифрами номера своєї залікової книжки згідно з таблицею.

Номери завдань	1	2	3	4	5	...	25
Останні дві цифри номера залікової книжки студента	01	02	03	04	05	...	25
	26	27	28	29	30	...	50
	51	52	53	54	55	...	75
	76	77	78	79	80	...	00

Номер залікової книжки необхідно вказати на титульній сторінці контрольної роботи. У разі відсутності цих відомостей контрольна робота повертається студенту без рецензування.

На початку роботи необхідно зазначити номер варіанта.

Відповіді на питання варіанта контрольної роботи мають бути стислі; старуктурно питання разом з відповідями повинні відокремлюватися одне від одного.

У процесі розкриття першого та третього питання контрольної роботи студенти повинні опрацювати спеціальну наукову літературу, що висвітлює економічну сутність та загальнотеоретичне уявлення проблеми. Під час висвітлення другого питання опрацьовуються підручники та навчальні посібники, що послідовно та систематизовано розкривають методологію, методику і процедури дослідження бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій.

При виконанні контрольної роботи студенти мають показати уміння застосовувати набуті спеціальні знання з бухгалтерського обліку, аудиту, експертизи та аналізу державного бюджету, а також досвід роботи з діючими законодавчими та іншими нормативно-правовими актами України з фінансово-економічних питань.

Контрольна робота має бути написана студентом власноручно розбірливо або набрана на комп'ютері без помилок та виправлень. Студент виконує контрольну роботу українською мовою.

Загальний обсяг контрольної роботи, не враховуючи список використаних літературних джерел та додатки, має становити щонайбільше 15 сторінок.

Робота оформлюється на аркушах білого паперу формату А4. Сторінка контрольної роботи повинна мати такі поля: ліве, верхнє та нижнє – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм.

Всі сторінки контрольної роботи до останньої мають бути пронумеровані. Першою сторінкою вважається титульний аркуш, він не

нумерується. Загальна нумерація роботи починається з наступної сторінки, на якій ставиться номер “2”. Порядковий номер сторінки представляється у правому верхньому куті аркуша без крапки.

Наприкінці роботи необхідно оформити список використаної літератури з обов’язковим включенням до нього законодавчих актів, нормативно-інструктивних документів і спеціальної літератури, зазначити дату завершення роботи та поставити особистий підпис.

Робота може бути оформлена в м’якій обкладинці; її потрібно зброшурувати так, щоб вона не травмувала руки, не псувати меблі та інші роботи.

Для студентів-заочників контрольна робота оцінюється викладачем “зараховано” або “не зараховано”.

Для студентів денної форми навчання контрольна робота оцінюється за чотирибальною системою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”).

- Оцінка “відмінно” — правильна письмова відповідь на всі завдання.
- Оцінка “добре” — неповні відповіді на завдання.
- Оцінка “задовільно” — відповіді на два завдання з трьох.
- Оцінка “незадовільно” — відповідь на одне завдання.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Поняття і сутність економічних злочинів.
2. Експертне дослідження операцій з виробничими запасами.
3. Напрями перевірки документів при інвентаризації.

Варіант 2

1. Види доказів, які використовуються при розслідуванні економічних злочинів.
2. Експертне дослідження операцій з дебіторської заборгованості.
3. Бухгалтерський баланс, його зміст і будова.

Варіант 3

1. Організація судово-бухгалтерської експертизи.
2. Експертне дослідження операцій із зобов’язань та забезпечень.
3. Вимоги до оформлення бухгалтерських документів.

Варіант 4

1. Інформаційне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи в розрізі стадій його процесу.
2. Експертне дослідження способів ухилення від сплати податків.
3. Принципи бухгалтерського обліку.

Варіант 5

1. Поняття контролю та його роль у виявленні правопорушень.
2. Експертне дослідження операцій із прибутком та його використанням.
3. Класифікація об'єктів бухгалтерського обліку.

Варіант 6

1. Групи і види економічних злочинів, передбачені відповідними нормами Кримінального кодексу України.
2. Експертне дослідження операцій з інвестування.
3. Класифікація бухгалтерських документів, що досліджуються.

Варіант 7

1. Правові підстави призначення та проведення судових експертиз.
2. Експертне дослідження операцій з витратами на виробництво та витратами на управління.
3. Бухгалтерські документи: за призначенням, за порядком складання, за охопленням операцій, за місцем і технікою складання.

Варіант 8

1. Система органів контролю фінансово-господарської діяльності в Україні.
2. Експертне дослідження операцій з основними засобами.
3. Класифікація облікових регістрів.

Варіант 9

1. Відмінності судово-бухгалтерської експертизи від аудиту та ревізії.
2. Експертне дослідження операцій з оплати праці і обов'язкового відрахування на соціальні заходи.
3. Поняття бухгалтерського обліку.

Варіант 10

1. Основні положення Закону України “Про судову експертизу”.
2. Експертне дослідження операцій з власним капіталом.
3. Процедура вилучення документів на підприємстві. Види неякісних документів.

Варіант 11

1. Види та форми контролю.
2. Експертне дослідження операцій з оподаткування.
3. План рахунків бухгалтерського обліку, його будова та призначення.

Варіант 12

1. Додаткова та повторна судово-бухгалтерська експертиза.
2. Експертне дослідження орендних операцій.
3. Загальна класифікація рахунків бухгалтерського обліку.

Варіант 13

1. Бухгалтер-експерт як суб'єкт судово-експертної діяльності.
2. Експертне дослідження операцій з доходами та фінансовими результатами.
3. Призначення рахунків бухгалтерського обліку.

Варіант 14

1. Експертна профілактика правопорушень у сфері економіки.
2. Експертне дослідження формування бухгалтерської фінансової звітності.
3. Структура активу балансу.

Варіант 15

1. Класифікація судових експертиз.
2. Експертне дослідження операцій з готовою продукцією та її реалізацією.
3. Структура пасиву балансу.

Варіант 16

1. Поняття судово-бухгалтерської експертизи.
2. Експертиза організації бухгалтерського обліку в Україні.
3. Класифікація рахунків за економічним змістом.

Варіант 17

1. Завдання судово-бухгалтерської експертизи.
2. Експертне дослідження операцій з коштами в касах і на рахунках у банках.
3. Класифікація рахунків за призначенням і структурою.

Варіант 18

1. Предмет судово-бухгалтерської експертизи.
2. Експертне дослідження операцій з нематеріальними активами.
3. Аналітичний та синтетичний облік.

Варіант 19

1. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи.
2. Експертне дослідження кредитних операцій.
3. Суть і значення подвійного запису.

Варіант 20

1. Процес судово-бухгалтерської експертизи та його стадії.
2. Експертиза формування облікової політики підприємства.
3. Господарські процеси та порядок відображення їх в обліку.

Варіант 21

1. Структура і зміст висновку бухгалтера-експерта.
2. Експертне дослідження оподаткування обов'язкових платежів та місцевих податків і зборів.
3. Систематизація облікової інформації і документів.

Варіант 22

1. Розрахунково-аналітичні прийоми дослідження господарської діяльності.
2. Експертиза організаційно-правових основ підприємницької діяльності.
3. Форми бухгалтерського обліку.

Варіант 23

1. Документальні методи дослідження облікових даних.
2. Експертне дослідження валютних операцій.
3. Бухгалтерська звітність.

Варіант 24

1. Частково наукові методи дослідження господарської діяльності.
2. Експертне дослідження розрахунків з підзвітними особами.
3. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.

Варіант 25

1. Загальнонаукові методи дослідження господарської діяльності.
2. Експертне дослідження кредитних операцій.
3. Виправлення помилок у фінансовій звітності.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Судово-бухгалтерська експертиза як складова державного контролю.
2. Організація судово-бухгалтерської експертизи в Україні.
3. Правові підстави призначення і проведення судових експертиз.
4. Класифікація судових експертиз.
5. Особливості призначення судово-бухгалтерської експертизи у справах про адміністративні правопорушення.
6. Особливості призначення судово-бухгалтерської експертизи у господарському провадженні.
7. Особливості призначення судово-бухгалтерської експертизи у цивільному провадженні.
8. Особливості призначення судово-бухгалтерської експертизи при здійсненні виконавчих дій.
9. Предмет судово-бухгалтерської експертизи.
10. Взаємозв'язок судово-бухгалтерської експертизи та ревізії.
11. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи та їх класифікація.
12. Завдання судово-бухгалтерської експертизи.
13. Метод судово-бухгалтерської експертизи та його складові.
14. Використання загальних методичних прийомів у судово-бухгалтерській експертизі.
15. Спеціальні методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи.
16. Процес судово-бухгалтерської експертизи як системне дослідження господарських процесів.
17. Стадії процесу судово-бухгалтерської експертизи.

18. Характеристика підготовчої стадії судово-бухгалтерської експертизи.
19. Характеристика організаційно-методичної стадії судово-бухгалтерської експертизи.
20. Характеристика стадії узагальнення результатів судово-бухгалтерської експертизи.
21. Характеристика стадії реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи.
22. Особливості призначення судово-бухгалтерської експертизи на стадії попереднього розслідування.
23. Регламентация та порядок призначення бухгалтерської експертизи.
24. Постанова про призначення судово-бухгалтерської експертизи та її структура.
25. Планування процесу судово-бухгалтерської експертизи.
26. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи.
27. Джерела інформації при проведенні бухгалтерської експертизи.
28. Бухгалтерська експертиза як науковий метод збирання доказів на стадіях попереднього розслідування та судового розгляду.
29. Процесуально-правовий та фінансово-господарський зміст судово-бухгалтерської експертизи.
30. Основні положення Закону України "Про судову експертизу".
31. Експерт-бухгалтер як суб'єкт експертної діяльності.
32. Права, обов'язки, відповідальність експерта-бухгалтера.
33. Особливості проведення експертиз в умовах ведення бухгалтерського обліку з використанням ПЕОМ.
34. Зміст дослідної стадії експертизи.
35. Процедури судово-бухгалтерської експертизи та їх застосування в експертному дослідженні.
36. Особливості економічної інформації.
37. Поняття господарського обліку.
38. Предмет і метод бухгалтерського обліку.
39. Використання бухгалтерських документів при виявленні та розслідуванні економічних злочинів.
40. Вимоги до формування документів.
41. Класифікація документів.
42. Первинні облікові документи при проведенні бухгалтерської експертизи.

43. Облікові регістри при проведенні судово-бухгалтерської експертизи.
44. Зустрічна перевірка при дослідженні документів.
45. Взаємний контроль операцій первинних документів, облікових регістрів і форм звітності.
46. Поняття інвентаризації та її етапи. Робота інвентаризаційної комісії.
47. Загальна характеристика облікового процесу на підприємствах.
48. Класифікація господарських засобів та джерел їх формування.
49. Бухгалтерський баланс, його зміст та будова.
50. Значення балансу в забезпеченні інформації, необхідної для контролю.
51. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення та будова.
52. Форми фінансової звітності при проведенні бухгалтерської експертизи.
53. Складання переліку матеріалів, що надсилаються на дослідження експерту-бухгалтеру.
54. Вимоги до експертного дослідження.
55. Види аналізу господарської діяльності.
56. Методи дослідження облікових даних.
57. Бухгалтерська експертиза достовірності бухгалтерського обліку.
58. Основні положення Інструкції про призначення та проведення судових експертиз.
59. Основні положення Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз.
60. Види доказів, які використовуються при розслідуванні економічних правопорушень.
61. Порядок використання експертами-бухгалтерами свідчень обвинувачених та свідків.
62. Форми використання спеціальних бухгалтерських знань при розслідуванні господарських правопорушень.
63. Законодавче регулювання підприємницької діяльності.
64. Експертне дослідження операцій з коштами в касах і на рахунках у банках.
65. Експертне дослідження операцій з нематеріальними активами.
66. Експертне дослідження операцій з виробничими запасами.
67. Експертне дослідження операцій з оплати праці і обов'язкових відрахувань на соціальні заходи.

68. Експертне дослідження операцій з витратами на виробництво та управління.
69. Експертне дослідження операцій з готової продукції та її реалізації.
70. Експертне дослідження операцій з доходами та фінансовими результатами.
71. Експертне дослідження операцій з дебіторської заборгованості.
72. Експертне дослідження операцій із зобов'язань та забезпечень.
73. Експертне дослідження операцій з оподаткування.
74. Експертне дослідження операцій з прибутком та його використан-ням.
75. Експертне дослідження операцій з власним капіталом.
76. Експертне дослідження формування бухгалтерської фінансової звітності.
77. Експертне дослідження операцій з інвестування.
78. Експертне дослідження операцій з цінними паперами.
79. Експертне дослідження кредитних операцій.
80. Експертне дослідження орендних операцій.
81. Ревізія за завданням і вимогою правоохоронних органів, її відмін-ність від планової ревізії.
82. Методика складання висновку експерта-бухгалтера.
83. Вимоги до висновку експерта-бухгалтера.
84. Структура і зміст висновку експерта-бухгалтера.
85. Висновок експерта-бухгалтера як доказ.
86. Висновок експерта-бухгалтера як процесуальний документ.
87. Оцінка висновку експерта-бухгалтера слідчим та адвокатом.
88. Додаткова та повторна бухгалтерська експертиза.
89. Реалізація висновку експерта-бухгалтера в судовому процесі.
90. Експертна профілактика правопорушень у сфері економіки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Білуха М. Т. Судово-бухгалтерська експертиза: Підручник. — К.: Воля, 2004. — 656 с.
2. Білуха М. Судово-бухгалтерська експертиза та її функції у май-нових правовідносинах / М. Білуха, Т. Микитенко // Бухгал-терський облік і аудит. — 2004. — № 3. — С. 62–65.

3. *Глібо В. М.* Судова бухгалтерія: Підручник / В. М. Глібо, О. П. Бушан. — К.: Юрінком Інтер, 2004. — 224 с.
4. *Головченко Л.* Правове регулювання судової експертизи / Право України. — № 12. — 2003. — С. 100.
5. *Грабова Н. Н., Кривоносов Ю. Г.* Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: Навч. посіб. — 3-тє вид., допов. — К.: АСК, 2001. — 416 с.
6. *Камлик М. І.* Особливості обліку і використання обліково-бухгалтерських документів при виявленні та розслідуванні корисливих злочинів у галузях економіки. Судова бухгалтерія. — К.: Синтез, 1995. — 256 с.
7. *Камлик М. І.* Судова бухгалтерія. — К.: Атака, 2003.
8. *Коньшев Г. А.* Правовые аспекты проведения экспертизы по экономическому анализу субъектов // Митна справа. — 2004. — № 2. — С. 46–48.
9. *Лазуренко В. И., Волошин А. Г.* Аудит, ревизия, судебно-бухгалтерская экспертиза в работе контролирующих органов. — Донецк: ООО “Лебедь”, 2000.
10. *Мумінова-Савіна Г. Г.* Судово-бухгалтерська експертиза: Навч. посіб. — К.: Вид-во КНЕУ, 2003. — 202 с.
11. *Мумінова-Савіна Г. Г.* Судово-бухгалтерська експертиза: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. — К.: Вид-во КНЕУ, 2004. — 268 с.
12. *Панченко І. А.* Судово-бухгалтерська експертиза: поняття, предмет, об’єкт // Вісн. Житомир. держ. технолог. ун-ту. — 2004. — № 1 (27). — С. 157–167.
13. *Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник, / В. В. Сопко, В. П. Завгородній.* — К.: Вид-во КНЕУ, 2004. — 412 с.
14. *Рудницький В. С.* Судово-бухгалтерська експертиза економічних правопорушень (опорний конспект): Навч. посіб. / В. С. Рудницький, Р. Ф. Бруханський, П. Я. Хомин. — К.: Професіонал, 2004. — 304 с.
15. *Судебно-бухгалтерская экспертиза: Учеб. пособие / В. Д. Паникаров, И. В. Ялдин, М. В. Стаматина, Ж. О. Андрейченко* — Одеса: Арсис, 2002. — 240 с.

16. *Сімакова-Ефремян*. Проблеми судово-експерної діяльності в нормах чинного законодавства України // *Право України*. — № 6. — 2004. — С. 99.
17. *Судебно-бухгалтерская* експертиза / Под ред. В. Д. Поникарова. — Харьков, 2002.

Додаткова

18. *Конституція* України // Уряд. кур'єр. — 1996.
19. *Цивільний кодекс* України. — К.: Влад і влада, 1997.
20. *Цивільно-процесуальний кодекс* України. — К.: Школа, 2002.
21. *Господарсько-процесуальний кодекс* України. — К.: Школа, 2002.
22. *Господарський кодекс* України від 16.01.03 № 436-IV. — К.: Школа, 2003.
23. *Кримінальний кодекс* України від 05.04.2001 № 2341-III.
24. *Кримінально-процесуальний кодекс* України. — К.: Школа, 2002.
25. *Митний кодекс* України від 11.07.02.
26. *Кодекс законів про працю* України.
27. *Закон* України “Про державну податкову службу в Україні” від 05.02.1998 № 83/98-ВР.
28. *Закон* України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 № 996-XIV.
29. *Закон* України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 05.02.92 № 2097-XII із подальшими змін. і допов.
30. *Закон* України “Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами і державними цільовими фондами” від 21.12.2000 № 2181-III.
31. *Закон* України “Про оподаткування прибутку підприємств” від 28.12.94 № 334/94-ВР (у ред. Закону України № 283/97-ВР від 22.05.97).
32. *Закон* України “Про податок на додану вартість” від 03.04.97 № 168/97-ВР.
33. *Закон* України “Про оплату праці” від 19.10.2000 № 2056-III.
34. *Закон* України “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті” від 23.09.94 № 185/94-ВР.
35. *Закон* України “Про судову експертизу” від 25.02.94 № 4038-XII.
36. *Закон* України “Про акцизний збір” від 18.12.91.
37. *Закон* України “Про внесення змін до Закону України “Про зайнятість населення” від 21.07.97 № 665/97-ВР.

38. *Закон України* “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” від 30.10.96 № 448/96-ВР.
39. *Закон України* “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, яке спричинило втрату працездатності” // Уряд. кур’єр. – 1999. – 17 листоп.
40. *Закон України* “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” // Уряд. кур’єр. – 2000. – 19 квіт.
41. *Закон України* “Про податок з доходів фізичних осіб” від 22.05.03 № 889-IV, із змін. від 27.11.03.
42. *Про облік* прав власності на іменні цінні папери і депозитарну діяльність: Указ Президента від 25.05.94 № 247/94.
Про заходи для реформування інвестиційної політики в Україні: Указ Президента від 18.07.96 № 576/96.
43. *Порядок* подання фінансової звітності: Затв. постановою КМ України від 28.02.2000 № 419 // Бухгалтерський облік і аудит. – 2000. – № 3. – С. 49–50.
44. *Про обчислення* середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням: Постанова КМ України від 26.09.01 № 1266.
45. *Про затвердження* порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова КМ України від 22.01.96 № 116 .
46. *План* рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємців та організацій: Затв. наказом МФУ від 30.11.99 № 291.
47. *План* рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій суб’єктів малого підприємництва: Затв. Наказом МФУ від 19.04.01 № 186.
48. *Положення* про бухгалтерський облік операцій в іноземній валюті: Затв. наказом Мінфіну України від 14.02.96 № 29, із подальшими змін. і допов.
49. *Положення* (стандарти) бухгалтерського обліку: Мінфін, накази 1999–2002 роки.
50. *Інструкція* про порядок застосування та стягнення штрафних фінансових санкцій органами державної податкової служби: Затв.

наказом Державної податкової адміністрації України від 17.03.01 № 110.

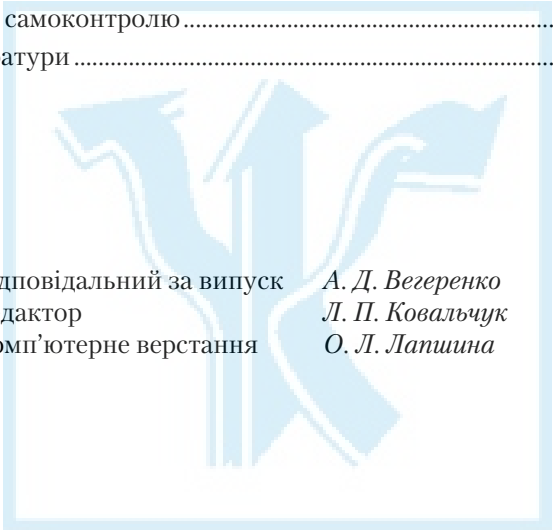
51. *Інструкція* про призначення та проведення судових експертиз та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз: Затв. наказом Міністерства юстиції України від 8 жовтня 1998 р. № 53/5.
52. *Про затвердження* Положення про ведення касових операцій у національній валюті України: Постанова правління НБ України від 19.02.01 № 72.
53. *Про затвердження* Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та інших статей балансу: Наказ головно-го управління Державного казначейства України Міністерства фінансів України від 30.10.98 № 90.
54. *Антони Р. Н.* Основы бухгалтерского учета: Пер. с англ. — М.: СП “Триада НТТ”, 1993. — 318 с.
55. *Білуха М. Т.* Теорія фінансово-господарського контролю і аудиту: Підручник. — К.: ПП “Влад і Влада”, 1996. — 320 с.
56. *Завгородний В. П.* Налоги и налоговый контроль в Украине. — К.: А.С.К., 2001.
57. *Завгородний В. П.* Автоматизация бухгалтерского учета, контроля, анализа и аудита — К.: АСК, 1998. — 768 с.
58. *Завгородний В. П.* Бухгалтерский учет, контроль и аудит обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник. — К.: Вид-во КНЕУ, 2000. — 200 с.
59. *Луцко М. Р., Остап'юк М. Я.* Історія обліку: Світ та Україна, погляд крізь роки. — Тернопіль: Зорепад, 1998. — 151 с.
60. *Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 1997*: Пер. з англ. / За ред. С. Ф. Голова. — К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 1998. — 731 с.
61. *Пилипенко І. І., Жук О. П.* Цінні папери в Україні: Навч. посіб. — К.: Держкомстат, 2001. — 305 с.
62. *Ткаченко Н. М.* Бухгалтерський та фінансовий облік на підприємствах України. — К.: А.С.К., 2002
63. *Бухгалтерський облік у галузях економіки*: Підручник / В. Б. Захочай, М. Ф. Базась, М. М. Матюха, В. М. Базась — К.: МАУП, 2005. — 968 с.;

64. *Методика і організація фінансового контролю: Підручник* / М. Ф. Базась — К.: МАУП, 2004 — 446 с.
65. *Принципы бухгалтерского учета: Пер. с англ.* / Б. Нидлз и др. — М.: Финансы и статистика, 1994 — 496 с.
66. *Соколов Я. В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней: Учеб. пособие для вузов.* — М.: ЮНИТИ, 1996. — 638 с.
67. *Энтони Р., Рис Дж. Учет: ситуации и примеры : Пер. с англ. / Под ред. и с предисловием А. М. Петрачкова.* — М.: Финансы и статистика, 1993. — 560 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза”	7
Зміст дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза”	8
Вказівки до виконання контрольної роботи	17
Варіанти контрольних робіт.....	19
Питання для самоконтролю	23
Список літератури	26

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *Л. П. Ковальчук*
Комп'ютерне верстання *О. Л. Лапшина*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2985

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП